

Acta 1a Comissió de participació Pla de Barris de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera 2025-2028

Procés	Pla de Barris 2025 - 2028
Nom de la sessió	Pla de Barris de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera
Data i lloc	20 de gener 2025 – Convent de St. Agustí 18:00 - 20:00

1.- Nombre d'assistents

Total	36 persones
--------------	-------------

2.- Llistat d'entitats i tècnics participants

- AFA Pere Vilà
- Agència de Salut Pública de Barcelona
- Agrupació Cultural Folklorica Barcelona
- Arca de Noè
- Associació Al Carrer
- AVV del Casc Antic
- Associació L'Esquix
- Associació Riborquestra
- Barcelona Activa
- Barcelona en Comú
- Biblioteca Francesca Bonnemaison
- Born Comerç / Barcelona Born Gourmet
- Breaking
- Centre Cívic Convent de Sant Agustí
- Centre Sant Pere 1892
- Cercle Artístic de Sant Lluc
- Partit Popular
- Districte de Ciutat Vella
- ERC
- Espai Jove Palau Alòs
- Fundació Comtal
- Fundació la Roda
- Fundació Roure
- Grup Ecologista del Nucli Antic de Barcelona (GENAB)
- Institut Pau Claris
- Institut Verdaguer
- La Traginera
- Open Cultural Center
- Plataforma Rescatem el Solar
- Serveis socials de l'Ajuntament de Barcelona

Tècnics/es

- Patrícia Polo, cap de projecte del Pla de Barris de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera
- Xavi Valls, tècnic de projectes d'implicació territorial i social
- Arnau Balcells, director del Pla de Barris

3.- Resum de les intervencions recollides durant la sessió

Les intervencions durant el debat sobre el Pla de Barris 2025-2028 per al barri de Sant Pere, Sant Caterina i la Ribera van abordar necessitats com la coordinació educativa al barri, el finançament d'iniciatives culturals i l'ús educatiu d'espais públics. Es van destacar propostes com la gestió comunitària de menjadors escolars i el foment d'activitats artístiques i científiques extraescolars. Respecte al tema habitatge i espai públic, es va subratllar el repte de la gentrificació i la falta d'accessibilitat a edificis antics. Pel que fa a l'adaptació climàtica, es van sol·licitar més zones d'ombra i la millora d'equipaments climàtics. Altres demandes identificades inclouen la creació de refugis climàtics, una millor il·luminació al barri i la garantia d'espais segurs. En general, les aportacions ressalten el valor de la participació ciutadana per tal de promoure projectes sostenibles i inclusius.

4.- Breu descripció del desenvolupament del debat i resum de continguts

La sessió es va iniciar amb la presentació institucional del Pla de Barris 2025-2028 per al barri de Sant Pere, Sant Caterina i la Ribera, la qual va comptar amb una explicació sobre la seva naturalesa, els objectius principals, les línies estratègiques i el pressupost d'inversions. Inicialment, la cap del projecte, Patrícia Polo, va exposar el context previ, les característiques del Pla de Barris i del procés participatiu, així com la proposta d'estratègies i accions per als pròxims quatre anys. En aquest aspecte, va subratllar que el Pla de Barris incorpora la voluntat d'innovació i la vocació de transversalitat en la formulació de polítiques públiques. Respecte al context previ, va presentar l'impacte de les dues edicions anteriors del Pla, a partir de l'anàlisi de diverses dimensions de l'índex de desigualtat al barri. També va exposar els perfils prioritaris del projecte i el cronograma de desplegament de la formulació del Pla de Barris 2025-2028.

A la sessió es van presentar les línies estratègiques proposades, incloent-hi:

- **Educació i cultura:** accions que consideren projectes executats anteriorment i projectes en fase de prospecció.

- **Espai públic i accessibilitat:** accions que busquen potenciar la funció social de l'espai públic.
- **Habitatge i rehabilitació:** enfocament en la rehabilitació de finques vulnerables, el treball sociocomunitari i la promoció d'actuacions integrades de millora del paisatge i de l'espai públic.
- **Salut, benestar i comunitat:** accions de potenciació d'espais de lleure, acollida i socialització esportiva, així com d'acompanyament a famílies, d'arrel comunitària, de combatre a la soledat no volguda i de foment a la vida associativa.
- **Desenvolupament socioeconòmic i ocupació:** accions de foment a l'ocupació en projectes amb impacte al barri i de combat a l'atur estructural i a la feminització de la pobresa, així com d'enfortiment de l'economia de proximitat.
- **Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà:** acceleració i intensificació de mesures d'adaptació climàtica a l'espai públic, així com d'ampliació i millora de la xarxa d'espais de refugi climàtic.

Durant la dinàmica de debat es van recollir aportacions centrades en les necessitats del territori, els projectes i propostes impulsats pel teixit associatiu, la prioritat de les inversions, i la necessitat de garantir la participació ciutadana en la formulació i implementació del Pla de Barris.

5.- Debat sorgit durant la trobada

Durant la presentació inicial no es van plantejar dubtes o comentaris sobre aspectes de l'exposició. En finalitzar aquesta presentació inicial, es van presentar les línies estratègiques proposades per al Pla de Barris i, per a cada línia, es va obrir un torn de paraula per a la intervenció de les persones assistents a la sessió. A continuació es desglossen les intervencions sorgides del debat, organitzades per línies estratègiques del Pla.

Educació i cultura

- **Marta Vidal (Institut Verdaguer)** pregunta si hi ha alguna intervenció pensada per als menjadors escolar, especialment durant l'horari del migdia.
 - La Patrícia explica que aquest tipus d'intervenció està pensada per al programa "Caixa d'Eines" i assenyala que el Pla de Barris també està obert a incorporar propostes de la ciutadania.
- **Francesc Maldonado (Institut Pau Claris)** ressalta la necessitat de reivindicar la presència dels professionals educadors en activitats als carrers del barri. En aquest

sentit, identifica la prioritat d'identificació d'algunes zones del casc antic per dur a terme aquestes activitats.

- La Patrícia informa que existeix una actuació del Pla de Barris en la qual es preveu la possibilitat de suport a aquest tipus d'activitats.
- **Bet Marrugat (Cercle Artístic de Sant Lluc)** exposa que la seva entitat va planificar algunes iniciatives d'àmbit educatiu, però que no es van poder desenvolupar per manca de finançament. En concret, comenta una acció en col·laboració amb Barcelona Activa, un projecte amb dones cuidadores i un altre amb l'ús del dibuix per treballar la concentració amb persones joves. Finalment, destaca que en el procés dels pressupostos participatius van presentar una proposta per a la remodelació de la zona de la Casa dels Entremesos, a la Plaça de les Beates, referent a la millora de l'espai.
 - La Patrícia comenta que és rellevant identificar aquestes iniciatives i afegeix que la proposta del Pla de Barris per a les activitats extraescolars és que siguin impartides per les entitats del barri. Addicionalment, comenta que en la línia estratègica d'espais públics i accessibilitat es podrà identificar àrees que necessitin millores urbanes.
- **Marcela Güell (AV Casc Antic)** pregunta si aquesta línia estratègica va dirigida només a adolescents i joves o si contempla altres col·lectius, com persones adultes o gent gran.
 - La Patrícia explica que les intervencions estan centrades en l'actuació a partir dels centres educatius, amb la possibilitat d'executar projectes que puguin contemplar aquests col·lectius, així com a altres tipus d'accions que proposi la ciutadania.
- **Andrea Peirón (Associació Riborquestra)** pregunta si el programa "Caixa d'Eines" contempla l'actuació amb el públic de 3 a 5 anys de l'etapa infantil per a l'educació primària. També fa una consulta sobre les activitats extraescolars, si contemplen les activitats de caràcter artístic.
 - La Patrícia explica que el programa se centra sobretot en l'educació primària, però que també pot enfocar els adolescents, segons la perspectiva de cada centre educatiu. I comenta que les activitats extraescolars contemplen les àrees científiques, tecnològiques i artístiques.
- **Irene Machín Castellà (Born Comerç / Barcelona Born Gourmet)** explica que des de la seva entitat s'està plantejant la creació d'un hub de generació de talent a partir de la recuperació de la tradició artesana del barri. També pregunta si aquest tipus acció podria ser contemplada en aquesta línia estratègica.

- La Patrícia afirma que aquest tipus d'acció estaria relacionat amb la línia estratègica “desenvolupament socioeconòmic i ocupació” del Pla de Barris.
- **Eduard Costa (Agrupació Cultural Folklorica Barcelona)** comenta que troba a faltar intervencions en l'àmbit de la cultura popular. Principalment, aquelles enfocades a què la gent nouvinguda pugui conèixer la cultura popular i que els centres educatius puguin ser un espai de difusió de la cultura popular.
 - La Patrícia comenta que en aquest aspecte s'està estructurant una proposta destinada als centres educatius, per tal que puguin proposar activitats extraescolars en col·laboració amb les entitats de la cultura popular del barri.
- **Vanessa Cristina (Associació Al carrer)** explica que des de la seva entitat duen a terme accions amb els joves del barri i que el principal repte és la coordinació entre els centres educatius i l'ajuntament. També assenyala que l'ajuntament ha d'estar al corrent de les iniciatives que el teixit associatiu desenvolupa al territori.
 - La Patrícia emfatitza que un dels principis del Pla de Barris és identificar i potenciar aquelles iniciatives que es despleguen al territori.

Habitatge i rehabilitació

Es va decidir fer una presentació conjunta de la línia estratègica “Espai públic i accessibilitat” amb la línia estratègica “Habitatge i rehabilitació”, abans d'obrir el torn de paraules.

- **Maria Antonia Doz (Plataforma Rescatem el Solar)** exposa la problemàtica del barri referent a la gentrificació causada per la impossibilitat de rehabilitar alguns edificis antics amb la introducció d'ascensor, a causa d'impediments normatius. Aquesta limitació fa que molta gent gran no pugui continuar vivint al barri, per la impossibilitat de mobilitat vertical a l'habitatge, fet que genera la substitució del veïnat de diverses finques per pisos turístics. En aquest sentit, registra que caldria pensar un canvi normatiu referent a les limitacions en la instal·lació d'ascensors en determinats tipus d'edificis.

Salut, Benestar i Comunitat

- **Asun Justo (Associació de Veïns del Casc Antic)** suggereix el desenvolupament d'un projecte al Mercat de Santa Catalina amb col·lectius específics (dones, per exemple), per tal de promoure una cuina comunitària al mercat o oferir formació referent a temes com reaprofitament de menjar, alimentació i salut, etc.

- La Patrícia agraeix el suggeriment i afirma que es tindrà en consideració aquesta proposta.
- **Silvia Massot (Arca de Noè)** exposa la necessitat de fer alguna mena d'intervenció a la Plaça de la Puntual, la qual podria ser un enjardinament o la realització d'activitats artístiques.
 - La Patrícia afirma que es tindrà en consideració aquesta necessitat en l'àmbit del Pla de Barris.
- **Raquel Muñoz (Biblioteca Francesca Bonnemaison)** explica la biblioteca va desenvolupar abans de la pandèmia un projecte sobre el tema de la soledat no volguda entre la gent gran. Ara considera que podria ser oportú activar propostes en aquest sentit en l'àmbit del Pla de Barris.
- **Camila Salinas (Associació Al Carrer)** pregunta sobre la gestió de la convivència en les accions previstes al claustre del Convent de Sant Agustí, donat que anteriorment, fa deu anys, va testimoniar queixes sobre un projecte al mateix lloc, referents al soroll.
 - La Patrícia explica que aquesta acció al Convent és una proposta recent i que encara no s'han analitzat altres experiències anteriors. Però assenyala que es tindrà en consideració aquesta aportació.
- **Josep Dalmau (Grup Ecologista del Nucli Antic de Barcelona - GENAB)** comenta que, amb referència a la iniciativa de les marxes exploratòries, ja se'n van fer varies anteriorment i que caldria tenir aquest històric en consideració.

Desenvolupament socioeconòmic i ocupació

- **Carolina Partarrieu (Barcelona Activa)** ressalta la necessitat de coordinació entre els agents del poder públic i les entitats socials durant els processos de cerca d'oportunitats laborals per a les persones migrades i en procés d'arrelament.
 - La Patrícia ressalta que, respecte a aquest plantejament, en aquesta línia estratègica es compta amb la col·laboració de Barcelona Activa per al desplegament de les iniciatives previstes.

Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà

- **Josep Dalmau (Grup Ecologista del Nucli Antic de Barcelona - GENAB)** identifica que en aquesta línia no hi ha mesures referents a la millora de la recollida de residus, un aspecte que és molt deficitari al barri.

- La Patrícia explica que el tema de la recollida de residus no és un àmbit que es pugui treballar en el Pla de Barris. Com a comentari addicional, el Josep Dalmau afirma que alternativament es podrien pensar accions de formació de joves com a agents mediambientals.
- **Asun Justo (Associació de Veïns del Casc Antic)** considera que hi ha un greu problema de disponibilitat d'espais amb ombres al barri, principalment durant l'estiu. La zona del solar destinat als antics jutjats és una de les àrees que presenta un dèficit en aquests tipus d'espais i que, per tant, caldria reivindicar el solar com a refugi climàtic. També afegeix una reclamació sobre el tall d'arbres al barri, suposadament per malalties en la vegetació, però sense la deguda substitució per nou arbrat.
 - La Patrícia aclareix que un dels objectius del Pla de Barris és justament identificar els espais on es puguin fer intervencions per dotar d'ombres el barri, a partir d'un procés de consulta a les entitats.
- **Marta Vidal (Institut Verdaguer)** pregunta si a partir de la identificació de la disponibilitat d'un espai en un centre educatiu es podria proposar la seva adaptació com a refugi climàtic.
 - La Patrícia afirma que dins del Pla de Barris es poden fer propostes d'adaptació d'espais com a refugi climàtics.
- **Eloísa Gutiérrez (AFA Pere Vilà)** també identifica una manca d'espais amb confort climàtic al barri, a causa de la seva alta densitat construïda.
- **Karen Pratt Godley (Veïna)** menciona la necessitat de més arbrat al Passeig de Lluís Companys i al Parc de la Ciutadella. Argumenta que hi ha diverses accions d'instal·lació de carpes com a refugis climàtics i de plantació d'arbres, però que caldria apostar pels arbres de caràcter autòcton (nadius), per tal de promoure sostenibilitat en l'oferta d'ombra al barri.
 - La Patrícia assenyala que la formulació del Pla de Barris està oberta a incorporar i desplegar actuacions com aquestes.
- **Vanessa Cristina (Associació Al carrer)** comenta la necessitat d'augmentar l'oferta d'aparcament de bicis en diverses zones del Casc Antic, com ara al Passeig de Lluís Companys.
 - La Patrícia respon que en les marxes exploratòries es podrà identificar aquest tipus de necessitat en zones específiques del barri.

Espai públic i accessibilitat

El torn d'intervencions de l'eix d'espai públic i accessibilitat s'ha desenvolupat al final, amb previsió que, donada la temàtica, pogués recollir més intervencions.

- **Albert Lazaro (Veí)** comenta la necessitat de repensar els mecanismes de funcionament d'algunes pilones i de l'aparcament a la Plaça dels Fotògrafs Català (Català i Roca) i a la Plaça d'Antoni Maura. Sobre les actuacions al Pou de la Figuera, identifica la persistència de problemes amb la delinqüència durant la nit. Respecte a la proposta de les marxes exploratòries, assenyala que cal considerar les necessitats de les persones amb discapacitat visual, principalment pel que fa a les dificultats de mobilitat posades per algunes terrasses que toquen les façanes dels edificis, com passa als carrers al voltant del Mercat de Santa Caterina. Finalment, pregunta si hi ha propostes d'adaptació de vies de plataforma única, com seria el cas de la via entre el Carrer Ortigosa i el Carrer de Trafalgar.
 - La Patrícia comenta que està prevista una rehabilitació del Carrer Ortigosa, però que no es tracta d'una actuació del Pla de Barris. També explica que la sessió està enfocada en les actuacions del Pla i que traslladarà els suggeriments i dubtes plantejats al Districte de Ciutat Vella.
- **Maria Antonia Doz (Plataforma Rescatem el Solar)** recupera la trajectòria històrica del solar dels antics jutjats, amb més de dos mil anys de presència humana en aquest espai, i explica que la proposta actual de destinació i ús de l'espai no contempla fer front a qüestions ambientals contemporànies. D'aquesta manera, seria més adient destinar el solar com a un espai de refugi climàtic.
 - La Patrícia comenta que s'havia identificat l'espai com a possible àrea de refugi climàtic i que es va traslladar la demana a l'ajuntament, però que es va rebre resposta negativa a causa de l'actual destinació d'ús de l'espai. Així mateix, explica que es podria tornar a fer arribar la demanda a l'ajuntament.
- **Karen Pratt Godley (Veïna)** pregunta per què la remodelació del Carrer Princesa està prevista en el Pla de Barris, donat que hi ha un gran volum de recursos financers destinats al projecte en el pressupost i que aquesta intervenció promourà la gentrificació de la zona.
 - La Patrícia explica que, en realitat, la remodelació del Carrer Princesa és un recurs del Pressupost de Rehabilitació Integral - PRI i no del Pla de Barris. En realitat, dins del Pla està previst un conjunt d'accions participatives sobre el

projecte, per tal de fomentar una xarxa d'agents del territori i plantejar mesures de caràcter social des de la remodelació del carrer.

- **Marcela Güell (AV Casc Antic)** comenta que la intervenció sobre el Carrer Princesa pot portar a la gentrificació del barri, el qual està saturat de botigues de souvenirs i d'ús turístic. En aquest sentit, argumenta que el Pla de Barris hauria de millorar la situació del barri i de la gent que hi viu. Per tant, caldria incorporar la participació ciutadana en la definició de les obres de remodelació del carrer. Addicionalment, comenta que la destinació del solar als antics jutjats no s'adequa a les necessitats del barri, principalment per la necessitat actual i prioritària d'equipaments socials i d'espais verds. També afegeix la necessitat d'espais per a la gent gran, més enllà de les residències, així com d'un centre d'atenció primària més ample i ben ubicat al barri.
 - La Patrícia assenyala que la remodelació del Carrer Princesa no és un projecte amb recursos del Pla de Barris, però que incorpora un procés participatiu per impulsar projectes socials dins d'aquesta remodelació que serà duta a terme per l'ajuntament. Així mateix, explica que davant dels reptes estructurals comentats, el Pla de Barri treballa amb la perspectiva de promoure projectes innovadors i que aquests reptes podrien ser millor treballats dins del procés del Pacte per la Ciutat Vella, per exemple.
- **Marta Vidal (Institut Verdaguer)** assenyala que caldria millorar la il·luminació del Parc de la Ciutadella, principalment al vespre i a la primera hora del dia.
- **Clara Florensa (Open Cultural Center)** proposa la compra, per part de l'ajuntament, d'un solar a la Plaça del Pou de la Figuera, de manera que formi part de les accions adreçades a aquest territori.
 - La Patrícia afirma que aquesta adquisició del solar està identificada i que és una prioritat de l'ajuntament. Ressalta que el solar està ocupat i que l'adquisició depèn de procediments administratius, però que es troba en procés de negociació amb els propietaris.
- **Bet Marrugat (Cercle Artístic de Sant Lluc)** pregunta si existeix la possibilitat de desenvolupar una aplicació mòbil sobre les marxes exploratòries, de manera que siguin accessibles no només al veïnat, sinó que també als usuaris del barri.
 - La Patrícia informa que tot i que les marxes exploratòries estiguin centrades en la participació del veïnat, ja existeix l'aplicació mòbil "Barcelona a la butxaca" de l'ajuntament, mitjançant la qual es poden comunicar incidències a l'espai públic.

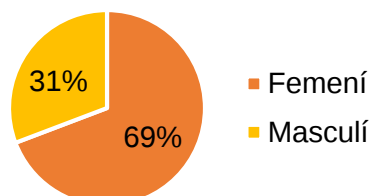
- **Eloísa Gutiérrez (AFA Pere Vilà)** explica que a la zona pròxima al CAP Casc Antic i al CAS Lluís Companys s'identifica la concentració d'usuaris de consum de substàncies, fet que genera conflictes amb l'ús social de l'espai, per part de famílies i infants, per exemple. Per tant, caldria habilitar una zona específica per a aquesta pràctica. També comenta la necessitat de fomentar l'ús de lavabos públics al barri, per tal d'evitar problemes de micció a les vies públiques.
 - La Patrícia informa que està prevista una reunió amb agents del territori per pensar l'ús d'aquella zona pels usuaris de substàncies. També explica que en les marxes exploratòries es podran identificar àrees amb problemes específics referents a la micció a les vies públiques.
- **Xavi Gargallo (Espai Jove Palau Alòs)** comenta que s'està treballant una proposta de xarxa de lavabos públics, amb la identificació i publicitat dels espais.
- **Álvaro Posada (Voluntari)** assenyala la poca implicació de la Guàrdia Urbana i dels Mossos d'Esquadra en la gestió l'ús de l'espai públic al voltant del CAS Lluís Companys.
 - La Patrícia comenta que traslladarà aquesta preocupació al Districte de Ciutat Vella.

6.- Avaluació

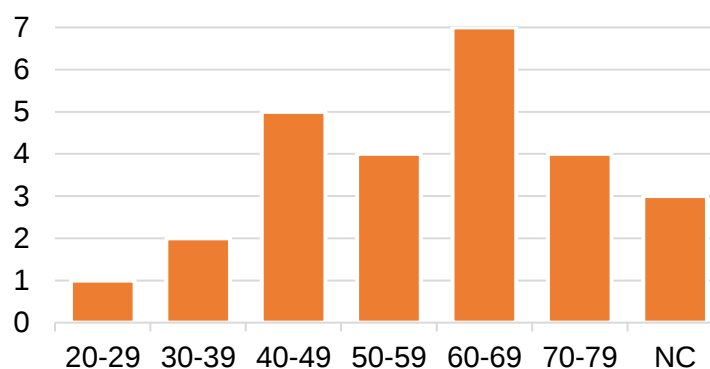
A continuació es presenten els resultats obtinguts dels qüestionaris d'avaluació que es van repartir entre les persones que van assistir a la sessió participativa que permeten valorar de forma individual el desenvolupament de l'acte. De les 36 persones que van participar, el van retornar 26 persones.

Se'ls proposava opinar sobre diferents aspectes, atorgant un 10 com a puntuació més alta i 1 com a la més baixa. D'altra banda, hi havia 2 preguntes obertes perquè poguessin indicar què és el que més els havia agradat de la sessió i quins aspectes consideren que es poden millorar.

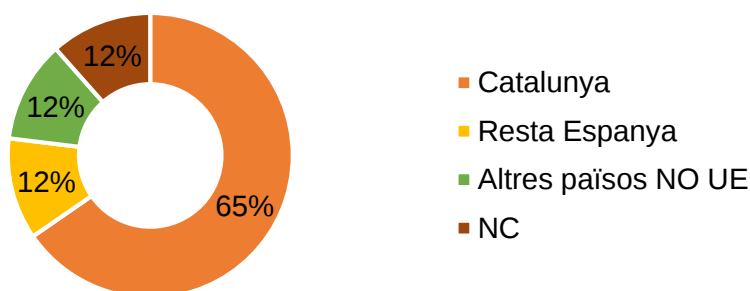
Gènere

Edat

Lloc de naixement

Continguts	Interès en participar	Oportunitat d'expressió	Tasca equip organitzador	Total
8,35	8,19	8,72	8,58	8,46

El que més m'ha agradat...

- Possibilitat de participació.
- Les explicacions i els torns oberts.
- La claredat amb l'exposició i empatia de la presentadora.
- M'agrada la llibertat d'expressió de participació.
- La potència del Pla de Barris.
- La Patrícia Polo, la gran professionalitat que bé ho ha explicat, com ha conduït el torn de paraules final.

- Conèixer altres opinions.
- L'amabilitat del personal de l'administració.
- Proyectos abiertos a dialogo.
- L'espai en si i la informació facilitada.
- Les propostes.
- La possibilitat de seguir treballant pel barri.
- L'ordre i serenitat al compartir idees.
- L'explicació i la facilitació.
- Preparació.
- La presentació clara i específica de la Patrícia Polo.

Podria haver estat millor...

- Haver rebut prèviament la informació.
- Cal sempre més temps. Hi ha moltes coses a parlar.
- Donar documentació?
- Participació de més joves.
- Tenir informació exposada de forma prèvia. El tram final de la sessió semblava més un consell de barri.
- Respostes menys indefinides, més concretes.
- Espero que esta presentación del Plan en estado inicial estará disponible en el sitio web del ayuntamiento (decidim.barcelona).
- Tenir més en compte el teixit empresarial del barri que forma part del motor econòmic per acabar amb gran part dels problemes del barri.
- Ben fet, gràcies.
- L'audiovisual és massa dens, amb lletra molt petita.
- Potser el temps, justet.
- Dedicar-li més temps a cada punt per parlar-ho amb més calma.
- Més participació, he trobat a faltar el teixit comunitari.
- He arribat 10 min tard, no sé si s'ha presentat tothom, podria ser interessant.
- Haver dit el llistat de les entitats amb les que s'han reunit ja.